

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НАН УКРАЇНИ

НАУКОВА СЕСІЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ НАН УКРАЇНИ З ПРОБЛЕМ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

17 лютого 2022 року

17 лютого 2022 р. відбулася наукова сесія Загальних зборів НАН України з проблем формування і реалізації моделі розвитку низьковуглецевої економіки України, на якій було заслухано та обговорено низку доповідей профільних фахівців НАН України щодо перспектив розвитку низьковуглецевої економіки України, шляхів перетворення об'єднаної енергетичної системи України на сучасну інтелектуальну та екологічно безпечну систему, актуальних напрямів досліджень з водневої енергетики та її впливу на декарбонізацію індустрії, а також щодо ролі природних екосистем у забезпеченні декарбонізації.

У науковій сесії Загальних зборів НАН України, присвяченій проблемам формування і реалізації моделі розвитку низьковуглецевої економіки України, взяли участь провідні науковці Академії, представники профільних міністерств та відомств України.

Засідання відкрив Президент Національної академії наук України академік НАН України Анатолій Загородній. Він відзначив надзвичайну актуальність і своєчасність тематики сесії.

Питання кліматичних змін та спричинених ними екологічних проблем перебувають сьогодні у фокусі уваги всієї світової спільноти і, безумовно, потребують комплексного вирішення як на міжнародному, так і на національному рівні. На 26-й Конференції ООН зі зміни клімату, яка відбулася у листопаді 2021 р. у м. Глазго (Шотландія), понад 180 країн світу підтвердили свій курс на виконання Паризької угоди і проголосили, що у 2050–2060 рр. вони мають досягти нетто-нульових викидів парникових газів.

Це означає, що кількість викидів не повинна перевищувати рівень їх природного та технологічного поглинання. Україна оголосила, що вона також досягне нетто-нульових викидів не

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет, Президент НАН України Анатолій Загородній, Міністр Кабінету Міністрів України Олег Немчінов

Заступник секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олексій Соловйов

Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України Валерій Безус

пізніше 2060 р. З огляду на взяті зобов'язання в найближчі десятиліття економіка України має перейти на шлях низьковуглецевого розвитку.

Україна однією з перших прийняла національну Стратегію низьковуглецевого розвитку до 2050 року. У березні минулого року Кабінет Міністрів України затвердив Національну економічну стратегію до 2030 року, в якій визначено заходи щодо декарбонізації економіки, підвищення енергоефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії, а також так званої циркулярної (безвідходної) економіки. В липні 2021 р. було ухвалено Другий національно визначений внесок України до Паризької угоди, в якому нова кліматична ціль України передбачає необхідність до 2030 р. скоротити викиди парникових газів до 35 % порівняно з 1990 р. 20 жовтня 2021 р. Кабінет Міністрів України схвалив Стратегію екологічної безпеки та адаптації до змін клімату на період до 2030 року.

Однак, як підкреслив президент НАН України, вирішення проблем кліматичних змін, формування пропозицій щодо шляхів перебудови економіки країни, а також забезпечення сталого розвитку України неможливо здійснити лише зусиллями владних структур або експертної спільноти. «Для цього вкрай важливим є постійний і ґрунтовний науковий супровід», – наголосив Анатолій Загородній.

Далі Міністр Кабінету Міністрів України Олег Немчінов зачитав вітання від Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала та привітав учасників наукової сесії Загальних зборів НАН України від себе особисто.

Актуальність тематики засідання підкреслив і Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет. Він зазначив, що вирішення проблем зміни клімату, підвищення енергоефективності та розвитку низьковуглецевої економіки України потребує комплексного підходу, і велика роль тут належить науковцям.

Заступник секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олексій Соловйов у своєму виступі виокремив кілька перспективних напрямів співпраці з науковцями для ней-

тралізації викликів та загроз національній безпеці України в екологічній сфері, серед яких розвиток водневої економіки, використання малих ядерних реакторів та розвиток електро-транспорту у містах-мільйонниках України.

Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України Валерій Безус зазначив, що виклик декарбонізації економіки є глобальним. Утім, для України це унікальна можливість розбудувати власну економіку на новітніх технологіях. Він також повідомив, що Держенергоефективності веде активну роботу в цьому напрямі. Зокрема, Агентство розробило Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року, який уже затверджено Урядом наприкінці грудня минулого року, проєкт Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2030 року, спільно з Міненерго в рамках робочої групи триває розроблення Стратегії розвитку водневої економіки України, підготовлено концепцію розвитку зеленого фінансування в Україні тощо.

Далі було заслухано доповіді фахівців НАН України:

- «Економіка України в імперативах низьковуглецевого розвитку» директора ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академіка НАН України Валерія Гейця;
- «Заходи та засоби перетворення енергетики України на інтелектуальну екологічно

безпечну систему» академіка-секретаря Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України академіка НАН України Олександра Кириленка;

- «Ядерна енергетика України в контексті сталого розвитку» директора Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України академіка НАН України Анатолія Носовського;

- «Розвиток досліджень по водневій енергетиці в світі і в Україні» директора Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України академіка НАН України Юрія Солоніна;

- «Енергетика і забруднення навколишнього середовища» завідувача відділу Інституту технічної теплофізики НАН України члена-кореспондента НАН України Бориса Баска;

- «Роль природних екосистем України у забезпеченні декарбонізації та розвитку Європейського зеленого курсу» завідувача відділу Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України академіка НАН України Якова Дідуха;

- «Отримання водню: перспективи та обмеження для декарбонізації індустрії» завідувача відділу Інституту фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського НАН України члена-кореспондента НАН України Петра Стрижака (тексти окремих доповідей див. далі).

*За матеріалами
пресслужби НАН України*